в сироватці крові зростає, а прогестерону, тестостерону, естрадіолу-17β зменшується. В цей період відбувається сповільнення процесів пероксидації ліпідів: зниження кількості дієнових кон'югантів і ТБК-активних комплексів, а також функціональної активності каталази і супероксиддисмутази. Такі зміни відбувались на тлі зменшення концентрації вітамінів антиоксидантної дії: вітаміну А та вітаміну Е. Отже, на особливості формування прооксидантно-антиоксидантної гомеостазу в крові свинок визначаються певними періодичними гормональними коливаннями, що зумовлені зміною їх фізіологічного стану, які спрямовані на підтримання фізіологічної норми перебігу процесів пероксидації.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГНІЗДОВИХ КОЛОНІЙ ГРАКА (CORVUS FRUGILEGUS) В МІСТІ ЧЕРНІГІВ

Шкурай Ю.О.
Національний університет «Чернігівський колегіум», Чернігів

Птахи являють собою невід'ємну ланку тваринного світу міст. Серед великої кількості найпристосованіших птахів-синантропів найбільше уваги викликають воронові птахи. Саме їх екологічна пластичність та високі когнітивні здатності деяких представників родини вже зробили їх типовими мешканцями міст, зокрема Чернігова.

Дослідження сезонної та багаторічної динаміки розподілення воронових птахів в міських ландшафтах має велике практичне значення, так як вони безпосередньо впливають на господарську діяльність людей. Важливість цих досліджень полягає в необхідності створення вигідних умов для їх співіснування з людиною в містах.

В Чернігові історично склалися популяції окремих видів воронових, таких як грак (Corvus frugilegus L), сіра ворона (Corvus cornix L), сорока (Pica pica L) та інших.

Факторами, що приваблюють цих птахів є:особливості міської забудови, наявність великої кількості зелених насаджень, багата харчова база, м'який клімат тощо.

Велика кількість птахів призводить до низки проблем у місці, таких як: засмічення міських вулиць, забруднення пам'ятників пташиним послідом, створення місцевих вогнищ паразитичних та алергенних членистоногих у місцях їх гніздування, участь у перенесенні хвороботворних мікроорганізмів тощо. Проблеми воронових птахів в місті Чернігові досліджені не були.

Метою роботи було встановити особливості розташування, формування колоній граків та їх чисельність в м. Чернігові.

Для досягнення цієї мети було встановлено такі завдання:

1. Визначити розташування колоній граків в м. Чернігові.
2. Провести обліки чисельності граків в гніздовий період.
3. Проаналізувати характер розміщення гнізд в колоніях.

Об'єктом дослідження був типовий представник Воронових грак (Corvus frugilegus).

Предметом дослідження є зміни в розташуванні колоній граків і їх чисельності в м. Чернігові.